

**ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ
НА СИСТЕМАТА ЗА
НАТРУПВАНЕ И ТРАНСФЕР НА
КРЕДИТИ
В ШУМЕНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ
„ЕПИСКОП КОНСТАНТИН
ПРЕСЛАВСКИ“**

**ШУМЕН
2022**

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този правилник се определят условията и редът за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити в ШУ, съответстваща на Европейската система за трансфер на кредити и на участието на страната в изграждането на Европейско пространство на висшето образование.

Чл. 2. Кредитната система е организация на процеса на обучение, която:

1. се основава на пълната студентска заетост, аудиторна и извън аудиторна, при обучението по всяка учебна дисциплина;

2. осигурява на студентите възможност за изборност на учебни дисциплини и форми на самостоятелна извънаудиторна работа, както и за участие в национална и международна мобилност на основата на взаимно признаване на отделни периоди на обучение като част от учебния план на специалностите, професионалните направления и образователно-квалификационните степени.

Чл. 3. (1) Кредитът е числово изражение на определен брой часове на студентската заетост, необходим за усвояване на определени знания и умения в процесна обучение за придобиване на съответната образователно-квалификационна степен на висшето образование.

(2) Кредити се определят и присъждат за обучението на студентите в ШУ във всички образователно-квалификационни степени - "бакалавър", "професионален бакалавър" и "магистър", и за обучението на докторанти в образователната и научна степен "доктор".

(3) Кредитите се определят в учебните планове на специалностите, магистърските и докторските програми и се разпределят по учебни години, семестри и учебни дисциплини.

(4) Кредити се определят за всяка задължителна, избираема и факултативна учебна дисциплина, за практическото обучение и държавния изпит/дипломната работата и се вписват в учебния план на специалността и в учебните програми на дисциплините, в дипломата за завършена образователно-квалификационна степен и в европейското дипломно приложение.

Чл. 4. (1) Кредити могат да се придобиват в основните звена на ШУ, получили акредитация и създадени при условия и по ред, определени от Закона за висшето образование, от студенти, приети по законоустановения ред във всички форми на обучение.

(2) Кредити могат да се признават, ако са придобити във висше училище в България или в друга страна - член на ЕС, прилагаща Европейската система за трансфер на кредити; в чуждестранно висше училище извън ЕС, с което ШУ има международен договор за сътрудничество; , в други висши училища, които отговарят на изискванията на българското законодателство.

Чл. 5. (1) Във връзка с прилагането на Европейската система за трансфер на кредити ШУ създава условия и организира изходяща и входяща, национална и международна мобилност на студенти, докторанти и преподаватели.

(2) ШУ може да организира на основата на междууниверситетско сътрудничество обучение в различни форми и образователно-квалификационни степени и обучение за издаване на съвместни дипломи при условие, че оценката, получена при

институционалната акредитация на ШУ, позволява това. Условието се конкретизират с решение на Академичния съвет за всеки отделен случай.

Чл. 6. (1) ШУ организира изходяща международна мобилност, която създава възможности за участие на студенти, докторанти и преподаватели в международни проекти и програми за мобилност, като Еразъм+, международни тематични летни университети, международни специализирани програми за обучение, реализирани от ШУ или от чуждестранни университети – партньори; други международни проекти и програми за мобилност.

(2) При участието в програми за международна мобилност студентите от ШУ могат да бъдат изпратени за провеждане на:

1. част от обучението по учебния план на специалността им в ШУ в чуждестранни висши училища, с които ШУ има сключен договор за международно сътрудничество;

2. практическото обучение (стаж) или изследователски престой за разработване на дипломна и докторантска теза по учебния план на специалността им в ШУ в други институции, с които е сключен договор за сътрудничество.

(3) Частичното обучение на студентите от ШУ в периода на международна мобилност може да се осъществи по отделни учебни дисциплини или в рамките на един до два семестъра, според условията на конкретната програма за мобилност.

(4) В международна мобилност могат да участват студенти от ШУ, които се обучават във всички акредитирани форми на обучение, като редът за кандидатстване и класиране на студентите се съобразява със специфичните правила на съответната международна програма.

(5) В международна мобилност могат да участват докторанти от ШУ, които имат възможност да бъдат изпратени за обучение и полагане на изпити по включените в индивидуалните им учебни планове дисциплини или за разработване на части от дисертационните им трудове в чуждестранни университети.

(6) Международната мобилност на преподаватели от ШУ обхваща участия в проекти и програми за мобилност, във връзка с които се предвижда изпращане и гостуване в чуждестранни университети за изнасяне на кратки лекционни курсове, извършване на мониторинг на изпратени за обучение студенти, преподаване в международни летни университети и интензивни програми "Еразъм" и др.

(7) Изходящата международна мобилност се организира от университетския Център за международно сътрудничество, на основата на многостранни и двустранни договори по международни проекти и програми за мобилност.

(8) Центърът за международно сътрудничество организира и обявява публично, включително на сайта на ШУ, откриването на конкурси и условията за участие на студенти, докторанти и преподаватели от ШУ в проекти и програми за международна мобилност.

Чл. 7. (1) ШУ организира изходяща национална студентска мобилност, която създава възможности студенти от ШУ да провеждат отделни периоди от обучението по учебния план на професионалното направление и специалността им в други български висши училища.

(2) Студентската мобилност в страната се организира от ШУ, основните му звена и Студентска канцелария на основата на двустранни договори.

Чл. 8. (1) ШУ организира и провежда входяща мобилност, като приема и осъществява частично обучение по отделни учебни дисциплини или семестри на български студенти от други висши училища и на чуждестранни студенти.

(2) Студентската мобилност към ШУ се организира по реда и условията на този правилник и Правилника за структурата и организация на процеса на обучение в ШУ от:

1. основните звена на ШУ и Студентска канцелария - в случаите на входяща национална мобилност (частично обучение на студенти от български висши училища);

2. Университетския Център за международно сътрудничество - в случаите на входяща международна мобилност (частично обучение на студенти от чуждестранни висши училища, включително на приети за семестриално или едногодишно обучение по международни проекти и програми за мобилност).

(3) Частичното обучение на чуждестранни студенти се осъществява на английски език или на езика, който е присъщ за специалността (при филологическите специалности), по специално организирани за всеки семестър и учебна година модули от учебни дисциплини или по учебните дисциплини, в учебните потоци и групи от студенти на ШУ.

(4) ШУ осигурява възможност приетите по входяща мобилност български и чуждестранни студенти да изучават учебни дисциплини, да полагат изпити по тях и да придобиват изискуемите по мобилността кредити.

(5) В рамките на входящата мобилност ШУ организира изнасяне на лекционни курсове от чуждестранни преподаватели.

Чл. 9. (1) ШУ осигурява ресурсно - със собствени или привлечени средства, студентската и преподавателската мобилност като:

1. осигурява средства от бюджета си за финансиране изцяло или частично на мобилността на студенти, докторанти и преподаватели от ШУ;

2. участва активно в международни и национални програми, по които могат да се привличат средства за мобилността на студенти, докторанти и преподаватели.

(2) ШУ урежда в договорите с български и чуждестранни висши училища условията за взаимно признаване на кредити и периоди на обучение и условията за финансиране на мобилността към ШУ съгласно действащите нормативни документи, общите и финансовите правила на международните проекти и програми и Правилата за изграждане на система за финансово и управление и контрол на ШУ.

Чл. 10. (1) За прилагане на системата за натрупване и трансфер/признаване на кредити в ШУ действа институционална система от академични и специализирани органи и звена.

(2) Органи на системата за натрупване и трансфер на кредити в ШУ са Академичният съвет, факултетните съвети, факултетните комисии за признаване и трансфер на кредити, катедрените съвети с компетенциите, определени от Закона за висшето образование и правилниците на ШУ.

Чл. 11. (1) Като специализиран орган към факултетните съвети се създават факултетни комисии за прилагане на Системата за признаване, натрупване и трансфер на кредити, чиято дейност се ръководи и контролира от заместник-декана по учебната дейност.

(2) Комисиите по присъждане, признаване и трансфер на кредити:

1. вземат решение за признаване на изпити и присъждане на кредити и за признаване на периоди на обучение;

2. определят курс на обучение;

3. дават становища по реда и условията за признаване на кредити и периоди в междууниверситетски договори;

4. участват в национално и международно сътрудничество по прилагането на Европейската система за трансфер на кредити и Болонския процес;

5. предоставят консултации и информация на факултетските и на университетското ръководство за прилагането на системата за натрупване и трансфер на кредити.

(3) Признатите изпитни оценки се внасят в главните книги по партидите на студентите от служител в Студентска канцелария.

(4) След експертен анализ факултетните комисии по трансфер на кредити могат да присъждат кредити и за знания и умения, придобити в системата на продължаващото обучение и други форми на формално образование.

Чл. 12. (1) Във всяко структурно звено един от заместник-деканите (заместник-директорите), координира дейностите в областта на международното сътрудничество и:

1. ръководи, планира и отчита дейностите, свързани с международното сътрудничество във факултета, Колежа, Департамента;

2. предлага сключването на договори за международно сътрудничество;

3. следи за разработването и изпълнението на ежегодните работни програми по сключените договори;

4. организира подготовката на информационните пакети на ШУ и тяхната актуализация.

(2) Във всяко структурно звено на ШУ се определя Еразъм координатор и координатор по международната мобилност, който:

1. координира и експертно подпомага действията на катедрените отговорници по международна мобилност;

2. представя предложения и препоръки за оптимизиране на дейностите по организиране и провеждане на входящата и изходящата международна мобилност на студентите и преподавателите;

3. организира трансфера във факултета на опита на европейски университети.

(3) КС определя координатор по международната мобилност, който:

1. консултира студентите и преподавателите при подготовката на документите за изходяща мобилност и съставянето на индивидуалните им програми за обучение в периода на мобилността така, че те да бъдат аналогични или възможно най-близки до действащия учебен план на специалността на студентите в ШУ;

2. съдейства за разрешаването на специфични казуси, свързани с реализираната мобилност;

3. подпомага уточняването на програмата и решаването на социално-битовите въпроси при организирането на студентска и преподавателска входяща и изходяща мобилност;

4. уточнява курсовете и групите, в които ще се провежда обучението в хода на входящата мобилност заедно с ръководителите на катедрите, осигуряващи обучението по съответните специалности, и научните ръководители на магистърските програми.

(4) Ръководителят на катедрата отговаря за осигуряването на възможност за мобилност, като:

1. осъществява контакти с образователни институции, които провеждат аналогично или близко по цели, образователна степен и образователни програми обучение и проявяват интерес от сътрудничество, включващо мобилност;

2. в мотивиран доклад по образец предлага на Центъра за международно сътрудничество сключването на договори за мобилност, както и параметрите на мобилността;

3. инициира и участва в разработването на проекти за сътрудничество с чуждестранни университети, включващи клаузи за мобилност;

4. при необходимост изразява и представя пред комисията по признаване и трансфер на кредитите (която осъществява признаването) писмено становище по специфични случаи на признаване на кредити, придобити в друго чуждестранно или българско висше училище, по учебни дисциплини, преподавани от катедрата.

Чл. 13. (1) Във връзка с прилагането на кредитната система ШУ изготвя и оповестява информационни пакети, съдържащи:

1. обща информация за ШУ, за неговата структура, органите на управление, условията за прием, практическа информация за условията на живот, звената, институциите и длъжностните лица, отговарящи за кредитната система и студентската мобилност;

2. информация за факултетите, катедрите и преподавателите в тях, специалностите и професионалните направления, организацията на процеса на обучение, длъжностните лица, отговарящи за кредитната система и студентската мобилност;

3. информация за учебните планове и учебните програми на всяка отделна специалност и магистърска програма, за преподавателите в тези специалности и програми, формите на оценяване, броя кредити, в съответствие с чл. 39, ал. 2 от Закона за висшето образование и чл. 19 от Наредба № 21 за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища.

(2) Учебната документация, включваща квалификационните характеристики, учебните планове на специалностите и учебните програми на дисциплините, се разработва в съответствие с изискванията на Системата за натрупване и трансфер на кредити и Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в ШУ.

(3) Учебните програми, които имат отношение към международната мобилност, се представят на английски език (или езика, на който се провежда курса) в сайта на университета. Тези програми включват: код на дисциплината, хорариум; брой кредити по учебен план; семестър, в който се изучава; учебно съдържание; форма и методи на изпитване и начин на формиране на оценката; преподавател, контактна информация.

(4) ОСЗ и Центъра за международно сътрудничество съдействат за оформянето на информационния пакет и публикуването му в сайта на университета.

(5) Отговорност за съдържанието, актуалността и достоверността на информацията в учебната документация носят съставителите на програмите, ръководителите на катедрите, осигуряващи обучението по катедрени специалности и ръководителите на магистърски програми. Контролът се осъществява от заместник-декана и факултетните комисии по качеството на образованието.

Чл. 14. Прилагането на Системата за натрупване и трансфер на кредити е свързано със Системата за наблюдение, оценяване, поддържане и управление на качеството на образованието и академичния състав в ШУ и приложението на вътрешноуниверситетската уредба на учебната, научноизследователската и финансовата дейност.

Глава втора

ФОРМИРАНЕ И НАТРУПВАНЕ НА КРЕДИТИ

Чл. 15. (1) Формирането, натрупването и признаването на кредити в ШУ се организира и осъществява на основата на утвърдените учебни планове и учебни програми, както и на специфичната уредба на учебната дейност в съответствие с мисията и стратегическите цели на ШУ.

(2) Учебните планове на бакалавърските специалности и магистърските програми, определящи пълната заетост и броя на кредитите по отделните учебни дисциплини и общият брой на кредитите по образователно-квалификационни степени се приемат от Академичния съвет и се утвърждават от ректора на ШУ, а учебните програми се приемат от факултетните съвети и се утвърждават от деканите на факултети.

(3) Учебните планове в ОНС „доктор” определящи пълната заетост и броя на кредитите по отделните учебни дисциплини се приемат от ФС и се утвърждават от Декана на факултета, а учебните програми се приемат от КС на обучаващите катедри.

Чл. 16. (1) Кредити се определят за цялата предвидена в учебния план на специалността, магистърската или докторската програма студентска (докторантска) аудиторна и извънаудиторна заетост в зависимост от спецификата на съответната специалност и образователно-квалификационната степен.

(2) Всяка включена в учебния план задължителна, избираема и факултативна учебна дисциплина, практическото обучение (стаж, практика), държавният изпит/дипломната работа получават кредитен еквивалент.

Чл. 17. (1) Един кредит се определя за 30 часа студентска (докторантска) заетост.

(2) Делът на аудиторната заетост не може да бъде повече от половината от заетостта на студентите (бакалаври и магистри), определена за всяка учебна дисциплина и по целия учебен план.

(3) Съотношението между аудиторната и извънаудиторната заетост се определя в учебния план на всяка специалност, като се съобразява с изискванията за минимален и максимален хорариум съгласно Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър" и "магистър".

Чл. 18. Обучението по учебния план на специалностите в образователно-квалификационните степени "бакалавър" и "професионален бакалавър" предвижда придобиването на не по-малко от 60 кредита за една учебна година.

Чл. 19. Броят кредити за придобиване на образователно-квалификационна степен "професионален бакалавър" е не по-малък от 180, като 10 от тях са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа.

Чл. 20. Броят кредити за придобиване на образователно-квалификационна степен "бакалавър" е не по-малък от 240, като 10 от тях са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа.

Чл. 21. Броят кредити за специалностите, по които се извършва обучение само за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър", е не по-малък от 300 кредита, като 15 от тях са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа.

Чл. 22. (1) Броят кредити за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" след ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър” е не по-малък от 60 кредита, като 15 от тях са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа по учебния план на съответната специалност.

Чл. 23. Броят кредити за придобиване на ОКС „магистър” след ОКС „професионален бакалавър” е не по-малък от 120 кредита, като 15 от тях са за успешно издържан държавен изпит.

Чл. 24. В задочна и дистанционна форма на обучение по специалностите в образователно-квалификационните степени "бакалавър" и "магистър" се изпълняват изискванията, предвидени в учебния план по съответната специалност, като броят кредити по отделните учебни дисциплини и по целия учебен план съответства на този от редовната форма на обучение.

Чл. 25. (1) Кредитите се присъждат на студенти, получили положителна оценка, не по-ниска от "среден" (3,00), за усвоени знания и умения, предвидени в учебните програми на дисциплините чрез изпит или друга форма на оценяване.

Чл. 26. (1) Кредитите се натрупват от студентите в периода на обучението, на основата на успешно положените изпити и присъдените кредити за учебните дисциплини по учебния план.

(2) Кредити могат да се натрупват и на основата на признаването на изпити и трансферирането на присъдени кредити.

3) Натрупаният изискуем брой кредити по учебния план на специалността или магистърската програма е задължително условие за допускане до държавен изпит или защита на дипломна работа, за успешно завършване на пълния курс на обучението.

Глава трета ПРИЗНАВАНЕ И ТРАНСФЕР НА КРЕДИТИ

Чл. 27. (1) Признаване на периоди на обучение и успешно положени изпити, трансфериране и натрупване на кредити се извършва:

1. съгласно действащите учебни планове на специалностите, магистърските и докторските програми в ШУ по образователно-квалификационни степени;

2. по аналогични или сходни учебни дисциплини на включените в учебните планове на специалностите, магистърските и докторските програми в ШУ;

3. при условие, че учебните дисциплини са със сходни хорариум и съдържание.

(2) При признаването на изпити броят на присъдените кредити се приравнява към броя на кредитите по признатата учебна дисциплина от учебния план на специалността, магистърската или докторската програма в ШУ.

(3) Кредити в ШУ се признават и трансферират в случаите на:

1. участие на студенти от ШУ в национална и международна мобилност, организирана от университета;

2. преместване на студенти от една в друга специалност в ШУ;

3. обучение на студенти по втора или нова специалност в ШУ;
4. преместване в ШУ на студенти от други български или чуждестранни висши училища, в които са провели част от обучението в същата образователно-квалификационна степен;
5. възстановяване на студентски права за продължаване и завършване на обучението в ШУ.

Чл. 28. (1) За признаването на изпити и трансферирането на кредити студентите подават до Декана молба по образец.

(2) В случаите на мобилност на студенти от ШУ и преместване в ШУ на студенти от други български и чуждестранни висши училища се представят допълнително:

1. академична справка или друг официален документ (сертификат), издаден от приемащия/обучаващия университет;
2. учебните програми на изучените дисциплини, по които изпитите и кредитите могат да бъдат признати (при необходимост от уточняване на учебното съдържание).

Чл. 29. Успешно положени изпити и присъдени кредити от периоди на обучение и практики (стажове) на студенти от ШУ, взели участие в международни програми за мобилност, се признават и трансферират в ШУ съответно като:

1. кредити по аналогични или сходни задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини от учебния план на специалността на студентите в ШУ;
2. кредити по студентски практики (стажове), включени в учебния план на специалността на студентите в ШУ, когато те са участвали в международна мобилност с цел практика;
3. Като избираема дисциплина се признават курсове от съответното направление, слушани в програмите за международен и междууниверситетски обмен;
4. Като факултативна дисциплина се признават курсове от други направления, изслушани в рамките на междууниверситетска и вътрешноуниверситетска мобилност.

Чл. 30. При признаване на изпити и кредити в случаите на преместване на студенти от една в друга специалност, записване за обучение по втора или нова специалност, възстановяване на студентски права в ШУ, преместване в ШУ от други български или чуждестранни висши училища студентът се записва в съответния курс на обучение, определен от факултетните комисии за трансфер на кредити и признаване на периоди на обучение или при наличие на необходимия пълен брой кредити по учебните дисциплини от учебния план.

Чл. 31. В случаите на преместване от задочно в редовно обучение в ШУ изискуемите хорариуми на дисциплините се редуцират до 50% , съобразно условията на чл. 6, ал. 2 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование в образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "специалист".

Чл. 32. Оценките от положените изпити, образувани по друга система за оценяване, се приравняват към шестобалната система и към скалата за оценяване по кредитната система.

Чл. 33. При реализиране на международна мобилност от докторанти на ШУ:

1. индивидуалният учебен план за периода на мобилността се съставя от научния ръководител на докторанта;

2. успешно положените изпити по дисциплините от индивидуалния учебен план на докторанта и кредитите по тях се признават според условията на този правилник.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Присъдените на студента кредити задължително се вписват в основните документи, издавани от ШУ.

(2) В академичната справка и европейското дипломно приложение заедно с оценката по шестобалната система се вписват и съответствията ѝ по скалата на ECTS, както следва: отличен - А; много добър - В; добър - С; среден - D, E; слаб - FХ, F.

§ 2. Правилникът е разработен на основание чл. 17 от Наредба № 21 за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, Правилника за устройството и дейността на ШУ и Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в ШУ.

§ 3. Правилникът е приет на заседание на Академичния съвет с протокол № РД- 05-6 от 24.02.2017 г., актуализиран на заседание на Академичния съвет с протокол № РД-05-11 от 24.06.2022 г.